

Motion till riksdagen 2025/26:4030

av **Kajsa Fredholm m.fl. (V)**

med anledning av prop. 2025/26:211 Förenklingar i jaktlagstiftningen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår proposition 2025/26:211 i den del som avser förslag om att den som är medborgare i Sverige eller ett annat land inom EU eller EES efter anmälan ska få jaga på sådant allmänt vatten och sådana klippor och öar som inte hör till någon fastighet.
2. Riksdagen avslår proposition 2025/26:211 i den del som avser förslag om att den som är medborgare i Sverige eller ett annat land inom EU eller EES efter anmälan ska få jaga säl i Sveriges ekonomiska zon.

Bakgrund

Propositionen föreslår ändringar i jaktlagen som syftar till att förenkla möjligheterna, bl.a. genom ändringar i genomförandet av EU-rättsliga regler på jaktområdet.

Regeringen föreslår att det införs ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om att vilt får fångas på någon annans mark för märkning, undersökning eller andra åtgärder för att skydda och bevara vilt samt att det införs en ny bestämmelse som gör det möjligt för jakträttshavaren att söka efter, spåra eller förfölja vilt för att avliva det av djurskyddsskäl.

För att stärka förutsättningarna för yrkesfisket och underlätta för jägare att jaga på allmänt vatten föreslår regeringen att det ska bli tillåtet att jaga på allmänt vatten efter anmälan. Det föreslås även att jakt på säl ska tillåtas i Sveriges ekonomiska zon.

I propositionen föreslås även att det i offentlighets- och sekretesslagen införs en ny sekretessbestämmelse för att skydda uppgifter som kan avslöja en enskilds identitet i ärenden om jakt på stora rovdjur och om ersättning för skada av stora rovdjur. Sekretessen ska gälla om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne kan komma att utsättas för hot eller våld eller lida annat allvarligt men.

Lagändringarna föreslås gälla den 1 juli 2026.

Jakten bör vara hållbar och hänsynsfull

Vänsterpartiet välkomnar delar av förslagen i propositionen som vi anser bidrar till en modern jaktlagstiftning. Vi har dock avvikande ståndpunkter avseende flera förslag i propositionen enligt nedan.

Vi motsätter oss att det ska bli tillåtet att jaga på allmänt vatten för alla EU-medborgare efter endast anmälan

Enligt nuvarande jaktlagstiftning är det som huvudregel fastighetsägaren som har jakt-rätten på den mark som hör till fastigheten. I begreppet mark avses även vattenområden, och fastighetsägaren har jakträtt på allmänt vatten som gränsar till fastigheten intill 100 meter från strandlinjen. På annat allmänt vatten (samt på holmar, klippor och skär som inte hör till någon fastighet) är det möjligt att jaga endast efter särskilt tillstånd.

Regeringen vill med förslag i propositionen underlätta för jägare att jaga på allmänt vatten och förbättra förutsättningarna för yrkesfisket. Detta genom att den som är medborgare i ett land inom EU eller EES efter anmälan ska få jaga på sådant allmänt vatten och sådana klippor och öar som inte tillhör någon fastighet.

Vänsterpartiet motsätter sig förslaget att det efter endast anmälan (och inte tillstånd som i dag) ska bli möjligt att jaga på allmänt vatten för alla medborgare inom EU eller EES. Vi anser i likhet med flera remissinstanser att det finns flera nackdelar med förslaget. En slopad tillståndsplikt enligt förslaget skulle öka risken för störningar i områden som i många fall är känsliga livsmiljöer för många arter eller i områden som har betydande värden för rekreation och friluftsliv. Om det därutöver leder till ökad jaktturism kan det även uppstå överutnyttjande av jaktbart vilt. Sveriges lantbruks-universitet befarar att förslaget kan leda till exploatering av den svenska skärgården samt risk för att jakt sker utan tillräcklig kännedom om svensk lagstiftning, miljö och fauna.

Riksdagen avslår proposition 2025/26:211 i den del som avser förslag om att den som är medborgare i Sverige eller ett annat land inom EU eller EES efter anmälan ska få jaga på sådant allmänt vatten och sådana klippor och öar som inte hör till någon fastighet. Detta bör riksdagen besluta.

Jakt på säl bör inte tillåtas i Sveriges ekonomiska zon

Vänsterpartiet ser positivt på nuvarande möjligheter till skyddsjakt på säl när dessa orsakar skada på fiskeredskap. Det är viktigt för fiskerieringen att denna möjlighet finns. Vänsterpartiet delar dock inte regeringens bedömning, vilken landsbygdsministern gett uttryck för, att det behövs utökad säljakt för att få fisken tillbaka i Östersjön och Västerhavet. I en rapport från Havs- och vattenmyndigheten 2025 konstateras att det inte är sälarnas predation som orsakat fiskbeståndens nu dåliga status. Även Stockholms universitets Östersjöcentrum har i en policybrief nyligen konstaterat att både strömmingen och torsken började minska långt innan gråsälpopulationen ökade. Forskningen visar

att beståndsminskningarna främst är en effekt av långvarigt överfiske. Policybriefen konstaterar att det inte finns något vetenskapligt stöd för att ökad jakt på gråsäl skulle hjälpa återhämtningen av fisk i Östersjön, och det är enligt forskarna mer ändamåls- enligt med skyddsjakt. Forskarna menar även att säljakt i ytterskärgårdarna bör undvikas. Detta då man dels riskerar att skjuta sälar som inte ställer till något problem, dels kan skrämja sälar från deras vanliga viloplatser med jakten och få dem att i stället söka sig in mot kusten, där de kan ha större påverkan på fiskare och svaga kustfiskbestånd.

Trots detta vetenskapliga underlag föreslår regeringen i propositionen att det efter anmälan även ska bli möjligt med jakt på säl i Sveriges ekonomiska zon för alla medborgare inom EU eller EES. Regeringen tar inte heller till sig Kustbevakningens synpunkter om att de är tveksamma till behovet av jakt på säl, bl.a. eftersom sälar i första hand orsakar skador på fasta fiskeredskap som enligt myndigheten i princip inte förekommer i den ekonomiska zonen. Kustbevakningen anser även att konsekvenserna av att hela jaktlagen görs tillämplig i zonen bör utredas ytterligare.

Vänsterpartiet anser att det vetenskapliga underlaget i frågan och Kustbevakningens invändningar med tydlighet visar att förslaget bör avslås.

Riksdagen avslår proposition 2025/26:211 i den del som avser förslag om att den som är medborgare i Sverige eller ett annat land inom EU eller EES efter anmälan ska få jaga säl i Sveriges ekonomiska zon. Detta bör riksdagen besluta.

Kajsa Fredholm (V)

Andrea Andersson Tay (V)

Birger Lahti (V)

Ilona Szatmári Waldau (V)

Ida Gabrielsson (V)

Andreas Lennkvist Manriquez (V)

Malin Östh (V)